

SLOVENSKI GLASNIK.

Izhaja 5., 15. in
25. v mescu.

Lepoznansko-podučen list.

Veljá za celo
leto 3 gold.

Vreduje in na svitlo daje: Anton Janežič.

Št. 5.

V Celovcu 15. februarja 1861.

VII. zv.

Miljko.

(Zložil M. Poženčan.)

Miljko se ihti za mizo u koti,
Lukš je razžalil bil njega močno.
Zdaj se nek pajk ene muhe poloti,
Pisk zapletene leti skoz uho.

„Oh, da sovražtva je toljko na sveti!“
Miljko začne govoriti sabo,
„Dedčiku nisem nič hotel verjeti;
Zdaj pa prepričan sem tega živó.“

Pajk, ta koracman, lovi tu mušice,
Putá nad puto se v veži jezi,
Mucki hinavski zalez'vajo tice,
Volk požeruh na ovčice preži.

Zajca v planini lovijo lesice,
Medved koemun še clo vola pojé,
V meji skoliči zalez'vajo tice,
Skobci nedolžne golobe lové.

Da med ljudmi ne godi se drugači,
Lukšasti Lukš on poduke mi dá.
Naj se kdo kremži, al' smeja, al' pači,
Jaz čem li dobrega biti serca.

Dobro mi zmerzlemu dene toplota,
Luč, kedar zajdem u černe tamé,
Kruh mi je lačnemu velka dobrota,
Vendar prijaznost še boljše mi dé.“

Iz za pečká se star dédčik oglasi:
„Ljubčik! ti modro kot mož govoriš;
Tebi živali so nauk — počasi!
V kotu še više pogledaj — na križ!

Ljudstvo hudobno Boga je križalo,
Lukšastih Lukšov dovolj ima svet.
Grešniki smo, in terpimo to malo;
Glej za nebesa voljno vse terpet'.

Čertice iz bankovčevega življenja.

(Spisuje J. Mencinger.)

II.

Precej sem se spremenil, kar sem pisal prvi del bankovčevega življenja; bankovci so pa ostali, kakoršni so bili. Močno me žali, da sem takrat, ves gorak od bankovčevih razdetij, v hudo grajo človeškega rodú mnogo nespodobnih besedi ravno tako zapisal, kakor so prišle bankovcu iz umazanih ust. Marsikterega bravca, ki ne ljubi graje, (zakaj bi tacihi ne bilo veliko!) je razžalilo tako prederzno govorjenje; marsikdo se je

v svoji jezi znosil nad prvim bankovcem, ki mu je prišel med perste; vergel ga je proč, in rajši je nosil v žepu težko pezo bakrenih krajcarjev, kakor lahki bankovec; marsikdo pa je, in ravno tega se bojim, tudi name nameril z jezno desnico, da se prederznom med ljudi trositi gerdo opravljanje svojega bližnjega, da sem se podal bolj kakor drugi v bankovško sužnost. Kar je pisano, se ne da več popraviti; poboljšam se pa v prihodnjih čerticah. Ta čas, namreč ko je moje pero počivalo o bankovčevih zadevah, se nisem samo postaral, temuč postal sem tudi previdniši. Spoznal sem, in to spoznanje je zlata vredno, da je nekđaj tako preklicana laž sedanje dni močno v ceni poskočila in celo vrednost čednosti zadobila, ako se je rabila primerno, od pravih mož in o pravem času. Bral sem v mnogih časnikih in bukvah veliko spisov in dopisov, ki so mi močno dopadli, pa mnogi med njimi so bili — laži. Časniki pa in tisti visoki in nizki možje, ki so pisali ali govorili take laži, vsi se trudijo, kakor tudi sami pravijo za blagor narodov, za obveljavo pravice, za razširjenje omike in človeškega čutja. Ako se ti visoki in nizki možje lažejo za blagor človeštva, zakaj bi jih jaz, nizki in ponižni možiček, ne posnemal in lagal za očiščevanje človeškega rodu in za pokrivanje njegovih napak. Nisem sicer tako prevzetan, da bi za svoje laži želel tolike imenitnosti, kakoršno je dosegla že mnogo-tera laž viših mož; to pa prosim, da se v njih spozná dobra volja in lepi namen in da nihče ne misli, da lažem iz hudobe ali iz napuha.

Zapisal bom tedaj, kedar bo mogoče, krotkeje besede namesto hudega zabavljanja bankovčevega; izpustil bom, kar je bankovec govoril tako hudo, pritaknil bom tudi hvalo našega rodú iz lastne bisage. Saj znam tudi hvaliti in kdo mi zameri, ako ga pohvalim.

Popisal sem zadnjič rojstvo svojega bankovca in omiko, ktero je prinesel iz rojstne hiše. V moji listnici je bil bankovec cel teden; naučil se ni nič v nji, tudi spremenil se ni; nagajati mi je pa začel, da je obudil v meni čudno čutje, ktero mi ni dalo mirú, dokler nisem slovó dal puntarskemu listu. Nesel sem ga neki večer v kerčmo med veselo družbo, ne bankovcov, ampak mladih rojakov, ki so pri vinu in pivu prepevali mile naše pesme. Veliko mesto je Dunajsko, pa ptuje neprijazno je; v kaki samoti bi bili tukaj domorodci iz goratih južnih strani, ako bi ne imeli domačega petja, ki nas vendar nekoliko opominja domovine, ki nam krepí domorodni duh, da se tudi na ptujem čutimo Slovence, in večkrat holj, kakor smo se v domovini, ko smo sred njenih dobrot in lepotij skoraj pozabili, čigava je ta krasna zemlja.

Tudi bankovcu se je milo zdelo naše petje, poskakoval je v listnici, in moral sem ga kletarju izročiti, ki ima večo ječo kakor jaz za take poredne stvari; tudi ni tako mehkega serca, da bi jim puščal otroško voljo, vedno romati po svetu. Pa tudi kletarju je ušel moj bankovec, ko je čez malo trenutkov nekemu dijaku zmenjal več bankovec.

Ta dijak je bil izvoljen, da bankovcu pot pokaže med brate Slovence. Vesela je ta pot bila bankovcu, žalostna dijaku. Pervi nastopi prvo veliko potovanje med ljudi brez skerbi in strahu, obdarovan z vsem, kar potrebuje za izpolnvanje svojih namenov; dijak pa je prišel na Dunaj iskat višega poduka v poklicu in v stanu, ktereга si je izvolil po dolgem premissljevanju, in zdaj se mora domu vrniti, ker se je zmotil nad ljudmi, in mu je pot zaperta do višega uka. Njegovi starši so bili dokaj premožni, in upati je smel dijak vsaj nekaj pomoči od doma. Pa pri odhodu je oče rekel: Ljubi moj sin! ker si stan izvolil, ki ni po moji volji, ne dobiš od mene vinarja več. Čemu bi te zakladal, da bi izredil iz tebe goljufa in odertnika? Žal mi je, da sem te dozdej zakladal tako zastoj. Bratje in sestre so pa djale: „Več si že hiši pojedel in zapravil, kakor bodo znašale naše dote; ako ti oče še kaj pridajo, nam kratijo doto.“ Dijak pa se ni dal pregovoriti. Z malo denarjem in mnogim upanjem je prisopel v podonavsko mesto. Tu je denar potekel, srečni upi se pa spolniti niso hotli. Dunaj ni Ljubljana, in človek, ki bi se ogledal verlega dijaka, je na Duňaju bela vrana. Pisal in pisal je dijak domu po denarja, odgovora pa ni dobil, ker očetu, ki je že bil voljan nekaj poslati lačnemu sinu, so jele bližnje in daljne tete prigovarjati: naj ljubezen do sina pokaže, da ga nazaj privabi v domovino. Očetovska ljubezen je tedaj bila vzrok, da je moral sin brez denarja, ko ni mogel živeti ob zraku in prahu, slovó dal staremu cesarskemu mestu in visokemu Stefanovemu zvoniku; slovo je dal dijak izvoljenemu nauku, ktereга se je kdaj v mirni Ljubljani tolikokrat veselil; slovo je dal zlatim upom in svitlim gradovom, ki jih je bil sozidal: vsi sreči, ki jo je mislil vživati po trudu malo let, je dal slovó za vekomaj. Molcé je sedel dijak in solzica mu je igrala v očéh, ko je hlapon zavriskal, in ga v burnem teku odpelja od zibelji modrosti in sreče, h kateri ga več nazaj ne bo pripeljal.

Med tem, ko je vozovlak sopel skozi pusto polje okoli Dunajskega novega mesta, in se vil pod zemljo in nad brezni v lepem Semeringu, ali kakor je nekdo slovenski rekel: po Severniku, ki je večna priča človeške terdne volje in umetnosti, sta bankovec in njegov nositelj premissljevala, kolik upliv ima denar v omiki sploh, posebno pa v voliti poklica in v odgoji sleherneга človeka. Kdor hoče visoko stopnjo omike doseči, kdor hoče v učenosti sloveti in vživati čast in slavo med ljudmi, katerim je s svojo modrostjo koristil, potrebuje dveh reči: dobre glave in denarja. Te dve neobhodno potrebni podlagi više omike niste vselej združene; mnogokrat mora dobra glava polovico moči tudi zato obračati, da denarja išče, in mož, ki ima denarja na kupe, bi včasih žertoval polovico denarja, da bi si glavo zboljšal in v omiki povzdignil, ako bi bilo mogoče. Dobre glave so, kakor premoženje, močno raztresene; tisti del človeškega rodú pa, ki se v velikem trudu živi, ki ne napaňa samo telesnih moči, da po-

trebni živež zasluži, ampak tudi dušne, da premissluje in skuša, kako bi si z manjim trudom pridobil več in stanovitnejši zaslužek, rodi v navadi bolj prebrisane glave, kakor tisti del, ki pri obilnem premoženju živi brez skerbi za svojo ohranitev. (Konec prihodnjic.)

Mythologične drobtine.

(Po národnih pripovedkah naznanja Dav. Terstenjak.)

O lanu.

Vsakemu je znano, kakó zelo Slovenke lan čislajo. Ne bom govoril o umetnosti Slovanov, krasno platno tkati; samo to hočem omeniti, kar mythologija slovenska pripoveduje o lanu: Nar umaíše vedó bele žene z lanom ravnati. Polevajo ga o polnoči pri mesečnem svitu z nebeško roso, in kedar cveti, ga varujejo vsake vreimenske uime. Nobene delavkinje Slovenci tako ne čislajo, kakor teriljo, in tudi nobena tolikokrat in tako dobro jesti ne dobiva, kakor terilja. Lan je podoba marljive gospodínje, zato smejo le žene lan sejati. Ko je lan posejan, vzame mati nar mlajšega otroka, in ga visoko v zrak derži, klicaje: Tako visoko naj zraste lan! Stari lužiski Slovenci so častili posebno boginjo imenovano Připolnicea (Giesebrecht Wendische Gesch. I, 70), ktera je vsakega, kogar je srečala, učila rabe in pripravljanja lanú.

Pridnim gospodinjam so nekđaj bele žene lan vsejale, zrihtale, posušile, ga sterle in sprele in na zadnje klopek po noči skoz dimnik v hram vergle. Vsaka žena, ki je iz takega lanú srajco imela, je lahko porodila, in fant, kateri je tako srajco nosil, je bil na vojski varen vsake rane. Lan starih Slovanov so že Gerki častili. Pausania piše, da je v Attiki bila Atheni posvečena svetilnica, ktere nit (stenj) je bila iz Karpatskega lanú, in je imela lastnost, da ogenj ni ugasnil. Nekdanji Slovani so se nar rajši v platnene oblačila oblačili. Dio Kassij piše tudi o Panonih, da so platnene oblačila imeli, ktere so v svojem jeziku imenovali panuše (primeri ruski panja, platnena suknja, slov. ponjava, platnena ruha).

Slovenske narodne vganjke.

(Zapisal J. Vijanski.)

Prav je povedal uni dan gosp. Kračmanov, ki je djal, da so tudi vganjke verno ogledalo narodovega mišljenja in poslovanja, kakor so narodne pesmi, pregovori in pravljice. Ker je ravno zató naberanje in priobčevanje narodnih vganjk dobra in vredna reč, sem se tudi jaz že zdavno s tem pečal in nabral dosti obilen snopič narodnih zastavic po Štírskem in po Verhniki. Nate jih in berite jih za kratek čas, dragi bravci!

1. Lesen ključ, voden most, zverina je ušla, lovci so bili pa vjeti. Kaj je to? — Izraelci in Egipčani, ko so skoz rudeče morje šli.

2. Svet ni vedil, gospod ni mogel, gospod je hlapcu dal, hlapec je pa storil. Kaj je to? — Ko je Janez Kerstnik Kristus a kerstil.

3. Kaj kozarec ima, kar Bog nima? — Gospodarja.

4. Kaj je naj slajšega na svetu? — Spanje.

5. Kakó daleč zajec v hosto teče? — Dosedre, potlegrépa v n.

6. Pri nas imamo pušelje, da je od vsake sorte rož. Kaj je to? — Voščena sveča. (Dalje.)

Beseda o Kačićevi stoletnici.

(Govoril v Varaždinu g. Zadavec.)

„Komu pripada čast, neka mu je čast.“
Pavao na Rim. 13. 7.

Svaki zarod nastoji, da što može sjajnije proslavi uzpomenu muževah, koji su si pribavili svojimi izvanrednimi dđeli zaslugah za domovinu. Tako se je ne davno razlegalo slavje Silerovo po čitavoj Nđemačkoj, pa i susđdna nam bratja Madjari, puni narodnog uzhićenja, s neobićnom svećanostju proslave ove godine uzpoměnu zaslužnih za njihov narod muževah Sećenija, Kazincia i Kišfaludia. Isti uzrok sakupi i nas ovdě danas, da javno i svećano dokažemo, na koliko nam je mila i draga uzpoměna muža, koji se prije 100 godinah na taj dan preseli u vćčnost. Stoletje jur minu, kad se žarom ljubavi Boga i naroda uzplaměen duh odđeli od tela, da odpoćine u narućaju svog stvaritelja. U to vreme proměni se mnogo na světu, a uzpoměna tog slavnog muža uvěk živi, i premda mu neima možebiti ni praška na světu, paće niti města, gđđ mu ruka ćovećanska priugotovi lađan stanak, to ipak duh njegov neumrli stoluje kod Boga a živi i u uzpoměni miliunah sunarodnikah od sinjeg mora do Balkana, paće mu se uzpoměna širi sve do ledenog mora i preko Uralskih gorah. Pogodit ćete, bogoljubni slušatelji, o kom hoću da govorim; to vam je slavni Andria Kaćić, narodni pěs-nik, ćije pěsme su toliko omilile narodu, da ih veća strana na izust znade, to je pěs-nik, ćije pěsme hrabre srce Granićaru, kad ćuva stražu, da osěgura prosvećenje zapadu; ćije pěsme odzivaju se u grudih vojniku, kad boreći se za kralja i narod krv svoju prolěva; ćije pěsme podavaju utěhu siroti raji, kad hoće da sdvoji od zuluma i progonstva osmanskog, ćije pěsme so mu jutrnja zora usred tmaste noći robstva, one su mu jutrnica, za kojom se nada do skora suncu izbavljenja iz robstva; to je pěs-nik, ćije pěsme sprovdaju brođara, ćim svojom ladjom seće talase sinjeg mora. Ajdmo dakle i mi, ljubezni moji, da listak jedan upletemo u lovoriku, kojom mu zahvalni potomci vćnćaju glavu, da prinesemo jedan kamen za spomenik, koga mu diže iz zahvalnosti njegov narod; pa da to u kršćanskem duhu obavimo, setimo se, da je najpristojniji naćin, kojim se slavi uzpoměna slavnih muževah, kad nastojamo slěđiti primer onoga, koga slavimo; da dakle i ja od svoje strane nešto doprinesem u slavu Kaćićevu, nastojat ću da napoměnem, kako si je on, spojiv ljubav Boga sa ljubavju naroda, pribavio neumrlo ime kod naroda i zaslužio vćčnu slavu kod Boga, pa da i mi svikolici, a osobito ti, mladeži moja mila, moraš trsiti se, da pojdeš istim putem. Da dokažem, kako je znao Kaćić spojiti ljubav Boga sa ljubavju naroda, moram da u kratko nacrtam njegov život.

Andrija Kaćić Miošić rodi se u Dalmaciji, u selu Pristu primorja Makarskog god. 1690. Pošto bi već u dětinstvu na njem opaziti osobiti dar božji, bistra naime pamet i želja za nauci, to preuze njegovo odgojenje rodjak mu Luka Tomašević, predavši ga samostanu Zaostrućkomu, gđđ ostade do 16. godine svog života, a tada stupi s dozvolom svojih roditeljah u broj redovnikah reda sv. Franje, gđđ bi po starešinstvu poslan u Madjarsku, da tamo u glavnom gradu Budimu izući mudroslovje i bogoslovje. S kakvim uspěhom se tomu po-

světi, vidi so odtud, što bi mu po dovršenih naucih, kad postade svećenikom, pověrena obuka mudroslovja, U to vreme napiše latinsku knjigu pod naslovom: elementa peripathetica. Kasnije bi mu izrućeno ućiteljstvo bogoslovja u Šibeniku. Sad posluži se prilikom, koju mu poda neki oholo se dižući nad njegove sunarodnike inostranac, te spojivši ljubav Boga i naroda, osvětlja si lice i proslavi Boga; jer pošto bi po obićaju tadanjih vremena držana javna razprava u stolnoj crkvi Šibenićkoj, to došavši od nekuda neki inostranac, komu ne bi toliko do bitnosti i jezgre stvari, već samo do umětnog izvjanja govora i rěćih, natěra nadrimudrovanjem svojim u těsnac ućitelje i ućenike. U oholosti svojoj pomisli to pomamno momće, da neima tamo ćovćeka, koj bi se š njim uzporediti mogao, a kamo da ga nadvlada. Tad pozove biskup Kaćića, ne bi li se on š njim ogledao. Kaćić pokori se pozivu svog vrhovnog pastira, te u nekoliko govorah o upućenju sina božjega na toliko nadvlada svog protivnika, da od stida skapne tako, da ga jed nad izgubljenom pobědom strovali za osem danah u grob. Otim ćinom služio je stališu, zavodu i domovini na ćast. — Istō tako nastojao je Kaćić, da pribavi svomu narodu priliku, da proući i upozna poblize slovo istine vćčne. Toga radi prevede u narodni jezik iz sv. pisma 5 knjigah Mojsije i neka proroćanstva, koja se dandanas rabe pod imenom Korablice. Ovako radeć za prosvećenje svojih sunarodnikah sazna, da glas o njegovom dělovanju dopre do središta kršćanstva, buduć bi imenovan apostolskim poslanikom u Dalmaciji, Bosni i Hercegovini. U tom zvanju kako uzvelića slavu božju, to mu naj bolje zasvedoći neutrudivo njegovo dělovanje, svedoci tomu su toliki nevoljnici s pomoći njegove utěšeni, toliki bědnici s njegovog milosrdja pokrepljeni, toliki ubogi s njegove ljubavi nadareni, toliki neuki s njegove brige poućeni. A što je za svoj narod ućinio, bělodano svedoće „razgovori ugodni naroda slovinskoga“, u koje knjige kao pćela u košnjicu sakupi iz svojim trudom pribavljenih pěsamah, poveljah, spomenikah i prićah vćnac narodnih pěsamah, koje na toli omile narodu, da im se jeka odziva od Velebita do Balkana, te sđdi starac isto tako kao i nevin đevojće, plandujući pastir jednako sa bojak bijućim vojnikom posluži se rado njegovim trudom, da si sree utěši u nevolji, okrepi u stradanju i utvrdi u radosti — odtud bo si crpi pravila za svoj život. Želiš li se uspěti do Boga te krepostnim životom zaslužit si nebo, a on ti izbaja prijatelje božje, koje je rodila ista slavjanska mati, koja i tebe, mogoše oni zaslužit si nebo, možeš i ti; on ti napominje vladare tvoje krvi, da te potakne na podanićku privrženost prama onim, ćijoj brižljivosti te izrući gospodar neba i zemlje; on ti navadja junaćka dđela tvojih pradědovah ne samo zato, da im stavi u srcu tvojem neizbrisiv spomenik, već da te ujedno potakne na slično požrtvovanje, da ti upali u srcu sveti plam ljubavi naroda, kojim ugrijan je uzplaměen rado ćeš sve paće isti život žrtvovati za dobro mile otaćbine svoje. Neću da izbrajam sva krěpostna dđela Kaćićeva, dđela milosrdja i ljubavi, kojimi je uvěk iskrnjemu na pomoć bio, neću da slavim njegovu poniznost i krotkost, dosta neka je rećeno, da je zvanju i stališu svomu priměreno uvěke živio, dok ga svevišnji ne pozove k sebi u 70. godini života dne 14. prosinca 1760. (Konec prih.)

Besednik.

Iz Celovca. Preveselo novico smo zvedili iz Dunaja: 7. t. m. je poklical državni minister našega slavnega dr. Fr. Miklošiča k sebi, ga jako prijazno sprejel in mu o tej priliki naročil, naj izdela osnutek novega svetovavstva za nauk (Statut für den neuen Unterrichts Rath.) G. Miklošič se je tega častnega dela mahom lotil. Ker misli slavni in učeni mož zastran rabe narodnega jezika po ljudskih in srednjih (latinskih in realnih) šolah tako, kakor veleva zdrava pamet vsakemu pametnemu in poštenemu človeku misliti, zato si smemo v svesti biti, da bo naše molodovanje in zdihavanje na posled vendar uslišano. Zaupno se toraj oziramo v prihodnjost: ime g. Miklošičevo nam je porok, da dosežemo tudi mi zmiraj zvesti Sloveni, kar nam gre po božji in po človeški pravici.

Iz Tersta. Dne 29. januarja je oživila „Narodna slovanska čitavnica“, ki bo v prihodnje središče našega narodnega življenja v Terstu. Nar večje zasluge sta si pridobila za to narodno napravo g. g. Fr. Cegnar, naš sloveči pesnik, in ovdašnji tergovec Fr. Kavčič, ki je med našimi bogatimi tergovci to reč na vso moč pospeševal. Naj jima gre posebna čast in slava. Obilo sveta se je bilo zbralo; celo Reška čitavnica je poslala dva poslanca, g. g. prof. Katkiča in Mahniča, da sta v njenem imenu pozdravila mlado sestrico. Za predsednika je bil izvoljen, g. Dr. J. Doljak, svetovavec c. k. deželne sodnije, za tajnika pa g. g. Fr. Cegnar in Bastian. — Po zboru je bilo vse židane volje; napivale so se zdravice slogi slovanski, g. Strosmajerju, Hanku i. t. d. Naj bi dolgo cvetela na slavo in čast našemu narodu!

Jugoslovenska akademija, ki jej je s 50000 goldinarji temelj postavil naš sloveči mecën, m. šk. J. Strosmajer, nahaja na vseh straneh dosti podpore. Doslej so znani sledeči veči doneski: sl. mestna srenja v Zagrebu je za njo odločila 10000 gld.; sl. „Čitavnica“ na Reci je za njo podpisala čez 5000 gld.; bl. prof. J. Janković je obljubil 15000 gld.; sl. Karlovaška srenja je odločila za njo 5000 in mesto Kraljevica 1000 gld. Verh tega je poslal bl. g. f. m. I. J. Jelačič, brat ranjcega bana, iz Benetek obligacijo za 1000 gld. Ni dvomiti, da se bodo darovi še nagleje množili, ko bo ta narodni zavod, v kterega vsi Jugosloveni svoje oči željno obračamo, dokončno ustanovljen.

* Hervaško-slavonske uradnije, ki so se uradovanja v domačem jeziku krepko poprijele, pošiljajo tudi gosposkam po slovenskih straneh hervaške službene pisma, kar je vse hvale vredno; toliko večo grajo pa zaslužujejo tiste naše oblastnije, ki take hervaške dopise naravnost nazaj pošiljajo. Tako pripoveduje „Karlovački viestnik“ o okrajnem predstojniku na Kerškem (Gurkfeld), da je v hervaščini pisano službeno pismo karlovškemu poglavarstvu s tim odpisom nazaj poslal, ker v celi Krajnski ni človeka, ki bi umel hervaški!!! — Pa karlovško poglavarstvo mu je odgovorilo v slovenskem narečju, da ga v celi Hervaški ni Horvata, ki bi ne razumil slovenski, in da bo odslej okrajnemu uredu Kerškemu prav rado v slovenskem jeziku dopisovalo. Ako bi pa g. predstojnik ne znal slovenski, mu na voljo pušča, ali mu ima poglavarstvo v prihodnje v latinskem, laškem ali francozkem jeziku dopisovati.

* V Pragi je prišla na svitlo prelepa slovanska kvadrila „Vzajemnost“ od L. Prochaska, darovana svitl. knezu črnogorskemu Nikolaju I. Nahajajo se v njej — pravijo „Narodné listy“ — glasovi iz vseh slovanskih logov in v duhu preletamo celo naše braterstvo slovansko; nar krašnji je štev. 6 s pesmami „Naš slovanský národ opět vstává“ in „Slovan jsem a Slovan budu“. Bila je ta kvadrila na letošnji narodni besedi z nar večim uspehom prvič igrana. Naj bi se tudi po Slovenii povsod razširila!

Slovanska žurnalistika v Avstriji.

Podali smo v 3. in 4. I. kratke pregled jugoslovenskih časnikov; naj stoji tu tudi imenik česko-slovenskih časopisov, iz kterega se morejo čitatelji prepričati, kako lepó je zazelenelo z novim letom polje česke žurnalistike.

1. **Národní listy.** V Pragi, I. tečaj, vrednik Dr. J. Greger. Izhajajo vsak dan in veljajo za čertert leta 4 gold. 32 kr. — V priporočilo tega najimenitnišega političnega českega časnika omenjamo le to, da so mu glavni podporniki g. g. Palacky, Rieger, Brauner, Purkyně, knez Turn-Taxis, Wenzig, Pinkas, Krejčí in drugi sloveči česki pisatelji.

2. **Čas.** V Pragi, I. tečaj, vrednik Dr. A. Krasa. Izhaja razun pondeljkov vsak dan in veljá za čertert leta 4 gold. 8 kr. — Tudi ta izverstno vredovani list vredno na strani stoji Narodnim listom.

3. **Moravské Noviny.** V Berni, XIII. tečaj, vrednik L. Hausman, 2krat v nedelji in veljajo za pol leta 2 gold. 22 kr.

4. **Pražské Noviny.** V Pragi, vrednik J. Šesták. Izhajajo razun nedelj vsak dan in veljajo z urednim oglasnikom za čertert leta 3 gold. 69 kr. — Uredni list za česko kraljevino s prav zanimivim feuilletonom.

5. **Slovenské Noviny.** Na Dunaju, XII. tečaj, vrednik D. Lichard. Izhajajo 3krat v tednu in veljajo za pol leta 3 gold. Dvakrat v mescu jim je priložena izverstna doklada „Svetozor.“

6. **Lumir.** V Pragi, XI. tečaj, vrednik F. Mikovec. Izhaja 1krat v tednu in veljá s prelepó prilogo „Malebné cesty po Čechách“ in letno premijo vred za pol leta 3 gold. 40 kr. — Ta lepoznanški tednik prinaša mnogotere izvirne in prestavljene pripovedke in bogato opravljen feuilleton.

7. **Hvězda.** V Olomucu, III. tečaj, vrednik V. Žirovnický. Izhaja vsak teden in velja za pol leta 2 gold. — Ta zabavno-podučni list se možko poteguje za popolno obveljavo obljubljené enakopravnosti tudi na Moravi.

8. **Humoristické listy.** V Pragi, III. tečaj, vrednik J. Vilimek. Izhaja vsak teden in veljá za pol leta 2 gold. 85 kr. Prav lep satiričen list z mnogimi ilustracijami.

(Dalje).

Listnica. G. Dr. V. J. Vse se bo natisnilo; g. L. G. Le marljivo nabirajte in pošljite; g. J. G. Prosimo, da nam pošljete tudi konec; g. A. Š. v L. Tretjo pesmico „Le v jamo...“ porabimo za Večernice; ostale se nam pa ne zdijo popolnoma godne za natis. Le krepko napredujte; g. J. T. Poslanih pesmic se ne moremo porabiti, ostalo pa za V.; g. J. N. v I. I.

Darila za najboljšo zgodovinsko povest. G. A. Wolf, fajmošter pri sv. Petru 1 gld.; J. Jevšenak, c. k. realni učitelj v Pančevi 1 gld.; J. K. ostanek 15 kr.